

ಇತರೆ ಸೂಚನೆಗಳು :

- ಸಣ್ಣ ಕೊಳಗಳಾದರೆ ಪಕ್ಷಿಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡಲು ಕೊಳದ ಮೇಲೆ ಸಣ್ಣಕಣ್ಣಿನ ಬಲೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು
- ದೊಡ್ಡ ಕೊಳಗಳಾದರೆ, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ತಂತಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ತೊಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು
- ಅಗತ್ಯವಿದ್ದರೆ ನಿತ್ಯ ಕಾವಲು ಇರಬೇಕು
- ಕ್ರಿಮಿನಾಶಕಗಳು ಅಥವಾ ಇತರೆ ರಾಸಾಯನಿಕಗಳು ಕೊಳಕ್ಕೆ ಸೇರದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು
- ಮರಿಗಳನ್ನು ಮಾರಲು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಪಾಲಿಥೀನ್ ಕವರ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಸಿಲಿಂಡರ್‌ಗಳನ್ನು ವೈವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು.

ಕಳೆಯಾವೃತ ಅಥವಾ ಆಳವಾದ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಮರಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಅಂತಹ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಪಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮೀನುಮರಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಬಹುದು. 8 ರಿಂದ 100 ಚ.ಮೀ. ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಹಾಪಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಸ್ಪಾನ್‌ಗಳಾದರೆ ಚ.ಮೀ.ಗೆ 500-800 ರವರೆಗೆ ಮತ್ತು ಫೈಗಳಾದರೆ 50-100 ವರೆಗೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಸ್ಪಾನ್‌ನಿಂದ ಬೆರಳುದ್ದದ ಮರಿಗಳವರೆಗೆ ಒಂದೇ ಹಾಪದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಾದರೆ ಶೇ. 25-30 ರಷ್ಟು, ಫೈನಿಂದ ಬೆರಳುದ್ದದ ಮರಿಗಳವರೆಗೆ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ 80-90 ರಷ್ಟು ಬದುಕುಳಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಹಾಪ ಬಲೆಗಳು ಪಾಚಿಕಟ್ಟಿ ಕೊಂಡು ನೀರಿನ ಚಲನೆಗೆ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ, ಹಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಕರಗಿದ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಕೊರತೆಯುಂಟಾಗುವುದನ್ನು ದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಬಲೆ ಒಳಹೊರಹುಗಳನ್ನು ಬ್ರಷ್‌ಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಸ್ವಚ್ಛಮಾಡಬೇಕು.

ಕೃಷಿ/ಜಲಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಇದಮಿತ್ತಂ ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಬರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವೂ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ ಲಭ್ಯತೆ, ಅಲ್ಲಿನ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು

ಕೊರತೆಗಳು, ನಿಮಗಿರುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮತ್ತು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಜಾಣ್ಮೆ, ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯು ಶಕ್ತಿ, ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿ ಕೊಂಡ ಸಾಕಣೆ ಮಾದರಿ, ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮನನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು, ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಮರೆಯಬಾರದು.

ವಿವಿಧ ಗೆಂಡೆ ಜಾತಿಯ ಮೀನುಮರಿಗಳ ದರಗಳು:

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಮೀನಿನ ತಳಿ	ಸ್ಪಾನ್ ದರ (7-9 ಎಂ.ಎಂ.) (ರೂ./ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ)	ಚಿಕ್ಕಮರಿಗಳ (15-25 ಎಂ.ಎಂ.) ದರ (ರೂ./ಸಾವಿರಕ್ಕೆ)	ಬಿತ್ತನೆ ಮರಿಗಳ (4-5 ಸೆ.ಮಿ.) ದರ (ರೂ./ಸಾವಿರಕ್ಕೆ)	ಬೆರಳುದ್ದ ಗಾತ್ರದ ಮರಿಗಳ ದರ (8-10 ಸೆ.ಮಿ.) (ರೂ./ಸಾವಿರಕ್ಕೆ)
1	ಕಾಟ್ಟಾ	1000	78	258	1000
2	ರೋಹು	1000	59	240	1000
3	ಮ್ಯುಗಾಲ್	1000	53	210	1000
4	ಪುಲ್ಲುಗೆಂಡೆ	4000	125	400	1500
5	ಬೆಳ್ಳಿಗೆಂಡೆ	4000	125	400	1000
6	ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೆಂಡೆ	1000	50	200	900

ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:
ಡೀನ್, ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ಮಂಗಳೂರು-575002
ದೂ: 0824 224 9256

ಪ್ರಕಟಣೆ:
ಪ.ಜಾ.ಉ.ಯೋ/ಪ.ಪಂ.ಉ.ಯೋ. ಧನ ಸಹಾಯ

ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ

ಮಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಮೀನುಮರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ

ಪ್ರಧಾನ ಲೇಖಕರು:
ಡಾ. ಎ.ಟಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯ್ಕ
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಸಹ ಲೇಖಕರು:
ಡಾ. ಶಿವಕುಮಾರ ಎಂ.
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಜಲ ಸಂಪನ್ಮೂಲ 5,20,000 ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗಳಷ್ಟಿದ್ದು ಜಲಾಶಯ ಮತ್ತು ಕೆರೆಗಳು ರಾಜ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ಒಳನಾಡು ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳಾಗಿವೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 6000 ಕಿ.ಮೀ ಉದ್ದದ ನದಿಗಳಿದ್ದು ಕಾವೇರಿ, ಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮವಾಹಿನಿ ಮುಖ್ಯ ನದಿಪಾತ್ರಗಳಾಗಿವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಜಲಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಶೇ. 50 ರಷ್ಟಲ್ಲಿ ಮೀನುಕೃಷಿ ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಸುಮಾರು 60 ಕೋಟಿ ಬಿತ್ತನೆ ಮೀನುಮರಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೂ ಕೇವಲ 16 ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಳೆದ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿ, ಹೈದರಾಬಾದ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೃಷಿ ವಿಕಾಸ ಯೋಜನೆಗಳ ಧನಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ಇಲಾಖೆಯು ಮೀನುಮರಿ ಉತ್ಪಾದನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ನೀಡಿದ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಮೀನುಮರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ 36 ಕೋಟಿ ದಾಟಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಮೀನುಕೃಷಿಕರಿಗಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಮೀನುಮರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮೀನುಮರಿ ಉತ್ಪಾದನೆ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಖಾಸಗಿ ಮೀನುಮರಿ ಉತ್ಪಾದನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಿಂದ ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ, ಗೆಂಡೆ ಜಾತಿ ಮೀನುಗಳಾದ ಕಾಟ್ಲಾ, ರೋಹ, ಮೃಗಾಲ್, ಸಾಮಾನ್ಯಗೆಂಡೆ, ಹುಲ್ಲುಗೆಂಡೆ ಮತ್ತು ಬೆಳ್ಳಿಗೆಂಡೆಗಳನ್ನು ಸಾಕಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೆಂಡೆ ಮೀನುಮರಿಗಳನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ ಉಳಿದ ತಳಿಗಳ ಮೇ-ಜೂನ್ ನಿಂದ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೆಂಡೆ ಮೀನುಮರಿಗಳು ಬಹುಶಃ ವರ್ಷಪೂರ್ತಿ ಲಭ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೀನುಮರಿಗಳಿಗೆ ಅಪಾರ ಬೇಡಿಕೆ ಇದ್ದು, ರೈತರು ಅಗತ್ಯವಿರುವ ತರಬೇತಿಯನ್ನು ಬಿ.ಆರ್.ಪಿ., ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಂಗಳೂರು ಅಥವಾ

ಯಾವುದೇ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪಡೆದು ಮೀನುಮರಿ ಪಾಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಧಿಕ ಲಾಭ ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಮರಿಪಾಲನೆಯ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳು :

ಕೊಳದ ಆಯ್ಕೆ : ಮರಿಪಾಲನೆಗೆ 10-20 ಕುಂಟೆ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಯಾವುದೇ ಮಣ್ಣಿನ ಕೊಳಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದು. ಸ್ವಂತ ಜಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿಪಾಲನೆ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಆಯತಾಕಾರದ ಕೊಳಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೊಳದ ಆಳ 3-5 ಅಡಿಗಳಷ್ಟಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಕಳೆ ಮೀನುಗಳು ಕೊಳಕ್ಕೆ ಬರದಹಾಗೆ ಕೊಳದ ಒಳತೂಬಿಗೆ ಬಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೀರನ್ನು ಕೊಳಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮರಿಗಳು ಹೊರಹೋಗದ ಹಾಗೆ, ಹೊರತೂಬಿಗೂ ಕೂಡ ಬಲೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು.

ಕೊಳದ ಸಿದ್ಧತೆ : ಹಳೆಯ ಕೊಳಗಳಾಗಿದ್ದರೆ, ಕಳೆ ಸಸ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಕಳೆಮೀನುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಿ, ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ 2 ಟನ್‌ನಷ್ಟು ಹಸಿಸಗಣಿ, 100-200 ಕೆ.ಜಿ. ಸುಣ್ಣ, 10 ಕೆ.ಜಿ. ಯೂರಿಯಾವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ಕೊಳಗಳು ಚೌಳು ಅಥವಾ ಕ್ಷಾರ ಮಣ್ಣಿನ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಸುಣ್ಣದ ಬದಲು ಜಿಪ್ಸಂ ಅನ್ನು ಹೆಕ್ಟೇರ್‌ಗೆ 600-800 ಕೆ.ಜಿಯಷ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು. ಸ್ಪಾನ್ ಮರಿಗಳನ್ನು ಬಿಡುವ ಒಂದು ವಾರದ ಮೊದಲು ಕೊಳದ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾಮೂಲಿ ಹಸಿ ಸಗಣಿ ಹಾಕುವ ಬದಲು, ಒಂದು ತೊಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಗಣಿಯನ್ನು ಹಾಕಿ, ಅದರೊಟ್ಟಿಗೆ 10 ಕೆ.ಜಿ ಬೆಲ್ಲ, 5 ಕೆ ಜಿ ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಹಾಕಿ, ಒಂದು ವಾರ ಕೊಳಿಸಿ, ಕೊಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದಾಗ, ಕೊಳದಲ್ಲಿ ನೈಸರ್ಗಿಕ ಅಹಾರ ಬಹಳ ಬೇಗ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಆಹಾರ ನಿರ್ವಹಣೆ : ಸ್ಪಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟ ಮೊದಲ ವಾರದಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡೆಕಾಯಿ ಹಿಂಡಿಯ ಹಾಲನ್ನು ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಸ್ಪಾನ್‌ಗೆ ಒಂದು ಕೆ.ಜಿ ಯಂತೆ ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಕಂತುಗಳಾಗಿ ವಿಭಜಿಸಿ ನೀಡಬೇಕು. ನಂತರದ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ, ಕಡ್ಡೆಕಾಯಿ ಹಿಂಡಿಯ ಜೊತೆಗೆ, ಅಕ್ಕಿತೌಡನ್ನು ಸಮ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ

ಮೀನು ಮರಿಗಳ ದೇಹ ತೂಕದ ಶೇ. 10 ರಷ್ಟನ್ನು ದಿನಕ್ಕೆ ಎರಡು ಅಥವಾ ಮೂರು ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡಬೇಕು.

ಬಿತ್ತನೆ : ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕೊಳಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಹೆಕ್ಟೇರ್ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದ ಕೊಳಕ್ಕೆ 40-60 ಲಕ್ಷ ಸ್ಪಾನ್ ಅಂದರೆ ಒಂದು ಚದರ ಮೀಟರ್ ಗೆ 400-600 ಸ್ಪಾನ್‌ಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು.

ನೀರು ನಿರ್ವಹಣೆ : ಪ್ರತೀ ವಾರಕ್ಕೊಮ್ಮೆ, 200-300 ಕೆ.ಜಿ ಹಸಿಸಗಣಿಯನ್ನು ರಾಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾಕಡೆ ಹಾಕಬೇಕು. ನೀರಿನ ಪಾರದರ್ಶಕತೆ 25-35 ಸೆಂ.ಮಿ. ನಷ್ಟಿರಬೇಕು. ನೀರು ಅತೀ ಪಚ್ಚೆಹಸಿರು ಬಣ್ಣಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿದರೆ ಶೇಕಡಾ 20-25 ರಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಬದಲಿಸಬೇಕು.

ಮಾರಾಟ : ಮರಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬಹುದು. ಸುಮಾರು 30-40 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಮರಿಗಳು 4-5 ಸೆಂ.ಮಿ. ತಲುಪಿದಾಗ ಅಥವಾ 70-90 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 8-10 ಸೆಂ.ಮಿ. ತಲುಪಿದಾಗ. ಬೆರಳುದ್ದದ ಮರಿಗಳನ್ನು ಮಾರುವುದು ಸೂಕ್ತ. ಸ್ಪಾನ್ ಹಂತದಿಂದ ಬೆರಳುದ್ದದ ಗಾತ್ರದವರೆಗೆ ಸುಮಾರು ಶೇಕಡಾ 15-20 ರಷ್ಟನ್ನು ಬದುಕುಳಿಯುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು.

ಮರಿಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವ ಒಂದು ದಿನ ಮೊದಲು ಆಹಾರ ಹಾಕದಿರುವುದು ಒಳಿತು. ಮರಿಗಳನ್ನು ಎಳೆಬಲೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಎಳೆದುಕೊಂಡು, ಅವುಗಳನ್ನು ಹಾಪಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಪಗಳ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಆಗಾಗ ನೀರನ್ನು ಎರಚುತ್ತಾ ಸುಮಾರು 3-4 ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಹಾಪಗಳಲ್ಲಿಟ್ಟು ನಂತರ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪ್ಯಾಕ್ ಮಾಡಿ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಬೆರಳುದ್ದದ ಮರಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಗಂಟೆಯ ಒಳಗಿನ ಪ್ರಯಾಣವಾದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಡ್ರಾಗಳಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಆಮ್ಲಜನಕ ಹಾಯಿಸುತ್ತ ಸಾಗಣೆ ಮಾಡುವುದು ಒಳಿತು.